

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol. 12, No. 1, 2017, pp. 204 - 218

OJED

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปราชญ์ราชฤๅมย์
GUIDELINES FOR EXCELLENCE IN STUDENT SUPPORT SYSTEM MANAGEMENT OF
PRACHINRATSADORNAMROONG SCHOOL

นางสาววรรณพัชร อริยสุนทร *

Wannaphat Ariyasunthon

ดร.ธีรภัทร คุโลภาส **

Dhirapat Kulophas, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่มีการบริหารงานระบบการดูแลที่เป็นเลิศ และ 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปราชญ์ราชฤๅมย์ ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนราชวินิต บางแก้ว และโรงเรียนวังดาลวิทยาคม แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อนำเสนอแนวทางในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปราชญ์ราชฤๅมย์

ผลการวิจัย พบว่า 1) โรงเรียนราชวินิต บางแก้ว และโรงเรียนวังดาลวิทยาคม มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้กระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ผู้บริหารให้ความสำคัญในการกำกับติดตามการปฏิบัติงาน มีการให้อบรมและให้ความรู้ในเรื่องระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมสำคัญที่ทำให้รู้จักนักเรียนมากยิ่งขึ้นคือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน และปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอีกส่วนหนึ่ง เกิดขึ้นได้จากการมีส่วนร่วมจากผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายของสถานศึกษาในทุกภาค นอกจากนั้นการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ 2) แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปราชญ์ราชฤๅมย์ ควรมีรูปแบบในการดำเนินงานที่มีความชัดเจน ผู้บริหารให้ความสำคัญในการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาความรู้การปฏิบัติงานให้ครู นอกจากนั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมในทุกขั้นตอน

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: ariyasunthon.w@gmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: dhirapat.k@chula.ac.th

ISSN1905-4491

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the management of the student support system of two best practice schools; and 2) to propose guidelines for the student support management of Prachinratsadornamroon School.

The research results were as follows: 1) the management of the student support system found that in both of two cases - Ratwinit Bangkako School and Wangdanwittayakom School - the PDCA Cycle was used for management. The principal emphasized on the importance of monitoring the management of the system by training and sharing knowledge on the student support system. The activity required a home visit in order to obtain students' information. Participation of guardians, the community and school partnerships were the success factors of the student support system. Moreover, systematic gathering of information in both of the schools led to effective development of the student support system; 2) The guidelines for the management of the student support system toward the excellent practice of Prachinratsadornamroong School should be clearly performed and the principal should continuously monitor the system. The teacher should be trained about the student support system each year which could help to develop their work. Participation of guardians, community, and school partnerships should get involved in every step of the process.

คำสำคัญ: การบริหาร/ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

KEYWORDS: MANAGEMENT/ STUDENT SUPPORT SYSTEM

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปีพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 ปีพุทธศักราช 2545 และฉบับที่ 3 ปีพุทธศักราช 2553 ในหมวดที่ 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ ในมาตราที่ 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษา ไม่ได้เพียงมุ่งเน้นให้นักเรียนมีแค่ความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่นักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนาให้มีทักษะทางสังคม มีคุณธรรมจริยธรรมที่สามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข นอกจากสถานศึกษาจะจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการแล้ว ยังต้องมีการจัดกิจกรรมหรือกระบวนการที่ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้กับนักเรียน ดังนั้น ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นสิ่งที่ช่วยตอบสนองการพัฒนานักเรียนได้เป็นอย่างดี

จากความสำคัญของงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เล็งเห็นความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้กำหนดให้ปีการศึกษา 2557-2558 เป็นปีแห่งการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานเพื่อมุ่งเน้นให้สถานศึกษาได้วางแผนและดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มีนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ต้องมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โรงเรียนปราชญ์ราชูรอรุ่ง เป็นโรงเรียนเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาในด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะอยู่ในระดับดีเยี่ยม (งานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนปราชญ์ราชูรอรุ่ง, 2557) แต่ก็ยังพบว่าการดำเนินงานยังประสบปัญหา เช่น ขาดหลักฐานเชิงประจักษ์ในเกี่ยวกับเอกสารในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังเกตได้จากรายงานการสรุปผลการจัดกิจกรรม เป็นต้น

การศึกษาแนวทางดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีคุณภาพจากโรงเรียนที่มีระบบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีมาตรฐานนั้น มีกรณีศึกษาที่น่าสนใจ 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนราชวินิต บางแก้ว เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ที่มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีคุณภาพ ได้รับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เกียรติบัตรระดับทอง ในประเภทสถานศึกษามัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ประจำปีการศึกษา 2558 ซึ่งโรงเรียนดังกล่าวเป็นสถานศึกษาศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งมีบริบทในด้านขนาดของศึกษา จำนวนครู และจำนวนนักเรียนที่ใกล้เคียงกันกับโรงเรียนปราชญ์ราชูรอรุ่ง และกรณีศึกษาโรงเรียนต่อมา ได้แก่ โรงเรียนวังดาลวิทยาคม เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ที่มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกขั้นตอน จากศักยภาพในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งผลให้ได้รับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เกียรติบัตรระดับเงิน ประเภทสถานศึกษาขนาดเล็ก ประจำปีการศึกษา 2558 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการที่โรงเรียนวังดาลเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 เช่นเดียวกับโรงเรียนปราชญ์ราชูรอรุ่ง จึงทำให้มีความคล้ายคลึงกัน บริบทที่เกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนั้นการศึกษาแนวทางในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากทั้ง 2 โรงเรียนจึงเป็นสิ่งที่มีความน่าสนใจที่สามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อนำเสนอแนวทางในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนปราชญ์ราชูรอรุ่ง

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า ความสำเร็จในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะเกิดขึ้นได้ ก็ด้วยการมีแนวทางในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ผู้บริหารจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานให้เกิดคุณภาพได้อย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานที่เป็นเลิศของโรงเรียนด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยศึกษาสภาพการบริหาร

ของโรงเรียนที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพและได้รับรางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการบริหารคุณภาพ (PDCA) มาเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ และนำเสนอแนวทางในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปราชญ์ราชูราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนที่เป็นเลิศในด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ
โรงเรียนปราชญ์ราชูราษฎร์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA ของ William Edwards Deming (1950) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารงานประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการประเมินผล (วีรพล บดีรัฐ, 2543: 7) เป็นวิธีการที่นำมาใช้ในการบริหารเพื่อการพัฒนาคุณภาพของงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และเป็นวงจรที่ช่วยให้การดำเนินงานมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ กรมสามัญศึกษา (2544) หมายถึง กระบวนการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน เพื่อเป็นการส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียน โดยมีความมุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความปลอดภัยและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลจากทุกภาคส่วน ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ (จิรพัฒน์ เดชวิจิตต์, 2554)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปราชญ์ราชูราษฎร์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนในการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่มีการบริหารงานระบบการดูแลที่เป็นเลิศจนได้รับรางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวิธีการในการวิจัย ดังนี้

1.1 การเลือกกรณีศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กรณีศึกษา โรงเรียนที่มีการบริหารงานที่เป็นเลิศด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และได้รับรางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 2 โรง โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกคือ ความสำเร็จในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและสังกัดของโรงเรียน จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถกำหนดกรณีศึกษาได้ 2 โรงเรียน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 แหล่งข้อมูลในการศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนที่ 1 โรงเรียนราชวินิต บางแก้ว เป็นโรงเรียนสหศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 ได้รับรางวัลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่น ประจำปีการศึกษา 2558 รางวัลเกียรติบัตรเหรียญทอง จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรณีศึกษาโรงเรียนที่ 2 โรงเรียนวังดาลวิทยาคม เป็นโรงเรียนสหศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 ได้รับรางวัลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่น ประจำปีการศึกษา 2558 รางวัลเกียรติบัตรเหรียญเงิน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

1.4 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แล้วนำสิ่งที่ได้ศึกษามาคำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์การบริหารงานของสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แล้วนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เมื่อได้รับข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงนำมาปรับปรุงเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์ไปเก็บข้อมูล

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ในการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่เป็นเลิศ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และได้รับรางวัลในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่นจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) จากนั้นจึงมีการวิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอข้อมูลที่ได้สังเคราะห์แล้วมานำเสนอด้วยวิธีการบรรยาย

เมื่อได้ศึกษาสภาพการบริหารงานของโรงเรียนที่เป็นเลิศในด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อนำเสนอแนวทางในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์อารุง ตามกระบวนการวิจัยในขั้นตอนที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ
โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์อารุง มีกระบวนการ ดังนี้

2.1 การสร้างแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่

เป็นเลิศ มาสังเคราะห์และนำเสนอแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์อารุง (ฉบับร่าง)

2.2 การตรวจสอบแนวทาง เมื่อผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางระบบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ (ฉบับร่าง) แล้ว จึงนำไปตรวจสอบความถูกต้องโดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

2.3 การปรับปรุงแนวทาง ผู้วิจัยนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการสนทนากลุ่ม ไปปรับปรุงและพัฒนาแนวทางที่ได้นำเสนอ

2.4 การนำเสนอแนวทางฉบับสมบูรณ์ เมื่อผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาแนวทางแล้ว จึงนำเสนอแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์อารุง (ฉบับสมบูรณ์)

ผลการวิจัย

จากการศึกษา แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

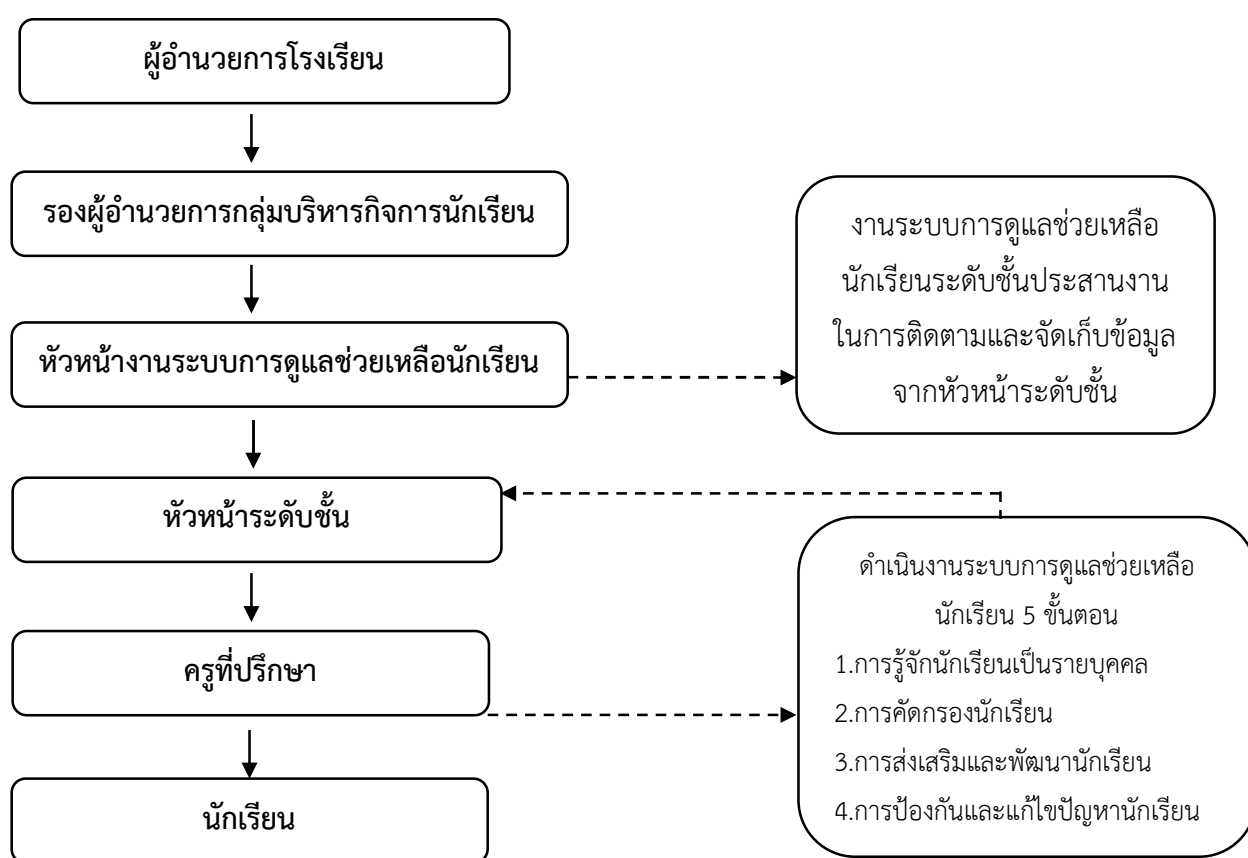
1. สภาพการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนที่เป็นเลิศในด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โรงเรียนราชวินิต บางแก้ว ได้กำหนดให้งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในกลุ่มบริหารทั่วไป แต่โรงเรียนวังดาลวิทยาคม ได้กำหนดให้งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ภายในกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน จากการศึกษาข้อมูลพบว่า โรงเรียนทั้ง 2 แห่ง มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยผู้บริหารให้ความสำคัญในการกำกับติดตามการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกขั้นตอนอย่างสม่ำเสมอ มีการพัฒนาความรู้ในการปฏิบัติงานและเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับครูอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและมีกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ โดยกิจกรรมสำคัญที่มีการกำหนดเป็นนโยบายในการปฏิบัติอย่างชัดเจนคือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอีกส่วนหนึ่ง เกิดขึ้นได้จากการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากภาคีเครือข่ายของสถานศึกษาในทุกภาคส่วน ส่งผลให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังมีการจัดเก็บข้อมูลและหลักฐานการดำเนินงานมีความชัดเจนและเป็นระบบ ส่งผลให้การดำเนินงานมีความชัดเจนเป็นรูปธรรมและสามารถนำข้อมูลไปวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์อารุง

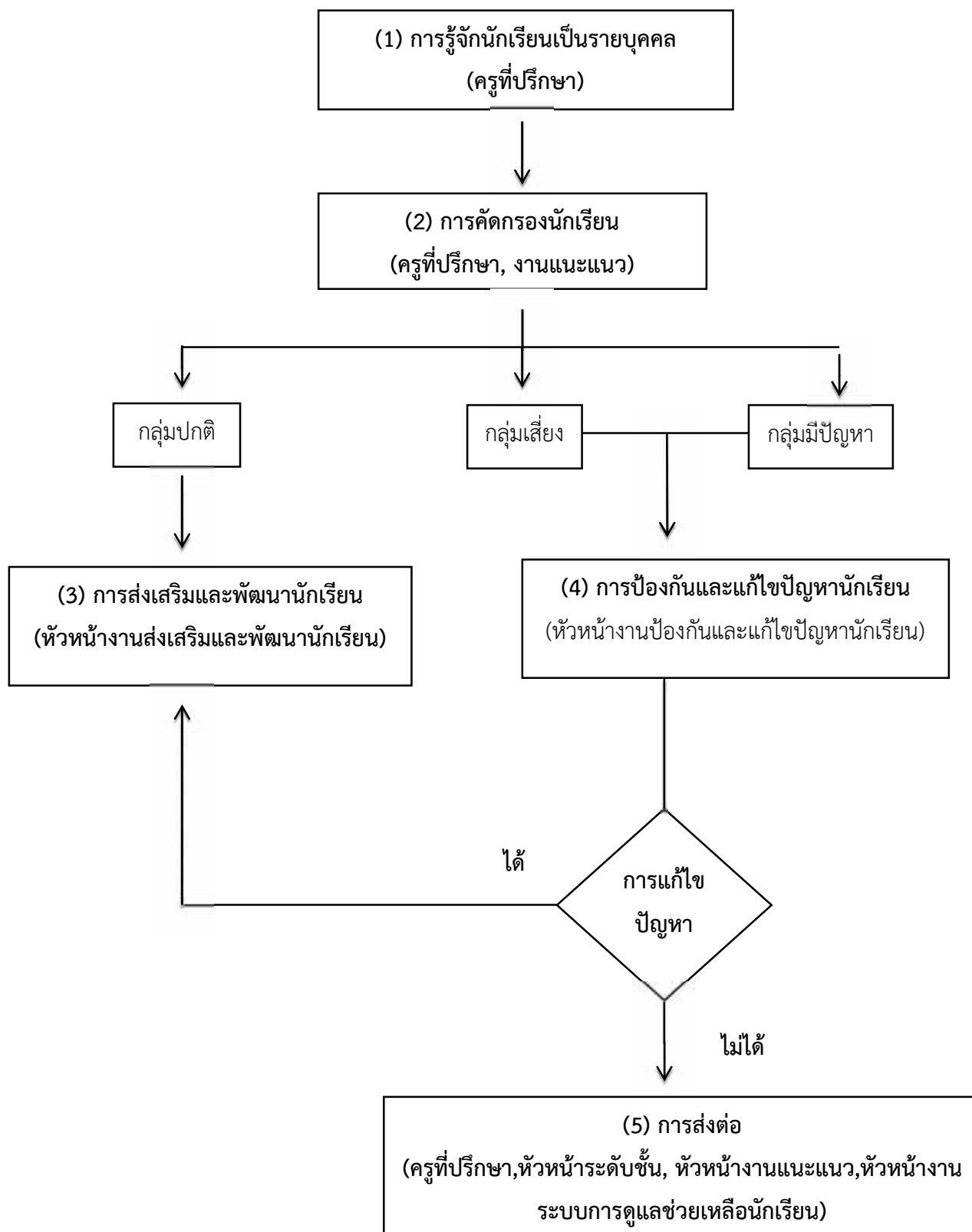
ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพการบริหารงานของโรงเรียนที่เป็นเลิศในด้านการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์อารุงจากนั้นจึงนำข้อแนวทางไปตรวจสอบความ

ถูกต้องด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการประชุมคณะกรรมการศึกษา โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์อารัง แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนา แนวทางในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์อารัง โดยในการบริหารงานจะต้องมีนำกระบวนการบริหารคุณภาพ (PDCA) ซึ่งเป็นกระบวนการที่นำมาใช้เมื่อต้องการพัฒนาหรือปรับปรุงแนวทางในการดำเนินงานในสิ่งที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำ (Nancy R. Tague, 2005) มาใช้ในการกำหนดรูปแบบและวิธีการในการดำเนินกิจกรรมในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน จึงจะส่งผลให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงได้เสนอโครงสร้างการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังแผนผังโครงสร้างการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์อารัง ดังแสดงในแผนผัง 1 โครงสร้างการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

แผนผัง 1: โครงสร้างการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์อารัง

การดำเนินการเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน ผู้วิจัยได้นำเสนอโครงสร้างการดำเนินงาน โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องลงในขั้นตอนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังแสดงในแผนผัง 2 โครงสร้างขั้นตอนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

แผนผัง 2: โครงสร้างขั้นตอนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนปราชญ์ราชูราษฎร์
 การนำเสนอแนวทางในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ
 โรงเรียนปราชญ์ราชูราษฎร์ ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางในการบริหารงานใน 2 ประเด็น ได้แก่

2.1 แนวทางการจัดกิจกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จจะต้องประกอบด้วย ปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานประกอบไปด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง รวมไปถึงการมีส่วนร่วมจากภาคี เครือข่ายของสถานศึกษา ในการดำเนินกิจกรรมในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกขั้นตอน ซึ่ง แนวทางในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปรางจินราชวรารักษ์ ดัง แสดงให้เห็นในตาราง 1 แนวทางการจัดกิจกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ตาราง 1: แนวทางการจัดกิจกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน

แนวทางการดำเนินงาน	ภาระงาน	บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
2.1.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	1) การสำรวจข้อมูลนักเรียน ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น แบบบันทึกประวัติ แบบคัดกรอง และโดยกรสังเกตพฤติกรรม 2) จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน	1.1) ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ สำรวจและศึกษาข้อมูลนักเรียนในที่ปรึกษาของตนเองผ่านกิจกรรมต่าง ๆ 1.2) งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีหน้าที่ จัดเตรียมแบบฟอร์มต่างๆให้กับนักเรียน 1.3) หัวหน้าระดับชั้น มีหน้าที่ ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรม 1.4) ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนตามนโยบายโรงเรียน 1.5) ผู้ปกครอง มีหน้าที่ ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการไปเยี่ยมบ้าน
2.1.2 การคัดกรองนักเรียน	1) ประเมินและคัดกรองพฤติกรรมนักเรียน ในด้านต่างๆ ได้แก่ 1.1) การประเมินพฤติกรรมนักเรียน (The Strength and Difficulties Questionnaires: SDQ) 1.2) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient: EQ) 1.3) แบบประเมินอื่นๆ	1.1) ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ ดำเนินการคัดกรองพฤติกรรมนักเรียนในรายการต่างๆและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนในความดูแลของตนเอง 1.2) งานแนะแนว มีหน้าที่ ส่วนร่วมในการคัดกรองพฤติกรรมนักเรียนพร้อมทั้งให้ช่วยให้คำแนะนำในการใช้เครื่องมือคัดกรองกับครูที่ปรึกษา 1.3) ผู้ปกครอง มีหน้าที่ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรียน ในกรณีที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่มีแนวโน้มจะมีความเสี่ยงหรือเกิดปัญหา 1.4) งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีหน้าที่ จัดเตรียมเครื่องมือและเอกสารสำหรับการคัดกรอง ให้ความรู้และคำแนะนำในการใช้แบบคัดกรองนักเรียน และสรุปรายงาน

	ตามความเหมาะสม	ผลการคัดกรองนักเรียนเสนอผู้บริหาร 1.5) ผู้บริหาร มีหน้าที่ กำกับ ติดตามผลการคัดกรองนักเรียน
แนวทางการดำเนินงาน	ภาระงาน	บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
2.1.3 การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	1) การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) 2) การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน 3) การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting) 4) การประชุมคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง 5) การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน	1.1) ผู้บริหาร มีหน้าที่กำหนดนโยบาย รูปแบบในการดำเนินกิจกรรม 1.2) งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีหน้าที่ จัดเตรียมข้อมูลในส่วนของการเรียนเพื่อแจ้งให้กับผู้ปกครองและปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บริหารมอบหมาย 1.3) หัวหน้าระดับชั้น มีหน้าที่ ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม 1.4) ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ ให้คำแนะนำ คำชี้แนะ รวมถึงแจ้งข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ปกครอง รวมทั้งจัดกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย 1.5) ผู้ปกครอง มีหน้าที่ ให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2.1.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา	1) การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กนักเรียน	1.1) ผู้บริหาร มีหน้าที่ วางแผน กำกับติดตามการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียนในด้านต่าง ๆ 1.2) งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีหน้าที่ รายงานผลการคัดกรองนักเรียน 3 กลุ่ม ได้แก่ ปกติ เสี่ยง และมีปัญหา เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรม 1.3) หัวหน้าระดับชั้นและ หัวหน้าคณะสี มีหน้าที่ ประสานงานในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ 1.4) ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียนในเบื้องต้น ติดตามพฤติกรรมนักเรียน ประสานงานกับผู้ปกครอง และรายงานข้อมูลนักเรียนหลังจากทำกิจกรรม
2.1.5 การส่งต่อ	1) การส่งต่อภายใน 2) การส่งต่อภายนอก	1.1) ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ ดำเนินการแก้ไขปัญหาของนักเรียน รายงานข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน และถ้าหากปัญหามีความรุนแรงมากขึ้น จึงดำเนินการส่งต่อมาที่หัวหน้า

		ระดับชั้น 1.2) หัวหน้าระดับชั้น มีหน้าที่ ดำเนินการแก้ไขปัญหา นักเรียนจากครูที่ปรึกษา 1.3) งานแนะแนวและงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีหน้าที่ ให้คำช่วยเหลือ ปรับพฤติกรรม ดำเนินการให้ คำปรึกษานักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหา และให้คำแนะนำในการ แก้ไขปัญหากับครูที่ปรึกษา ประสานงานกับเครือข่าย สหวิชาชีพ เพื่อการส่งต่อนักเรียน 1.4) ผู้บริหาร มีหน้าที่ ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียน
--	--	---

2.2 แนวทางในการดำเนินงานด้านปัจจัยสนับสนุนงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นอกจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน 5 ขั้นตอนแล้ว ยังต้องอาศัย ปัจจัยสนับสนุนงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาประกอบการบริหารงาน จึงจะส่งผลให้การดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ โดยมีแนวทางในการดำเนินงานดังแสดงในตาราง 2 แนวทางในการดำเนินงานด้านปัจจัยสนับสนุนงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตาราง 2: แนวทางในการดำเนินงานด้านปัจจัยสนับสนุนงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

แนวทางการดำเนินงาน	ภาระงาน	บทบาทหน้าที่ของ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
2.2.1 การสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน 2) กำหนดรูปแบบในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน 3) ใช้วิธีการสื่อสารในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ	1.1) ผู้บริหาร มีหน้าที่ กำหนดรูปแบบในการดำเนินงานและชี้แจงทำความเข้าใจกับครูผ่านที่ประชุมโรงเรียน 1.2) งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีหน้าที่ในการจัดทำเอกสารข้อมูล เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจกับครู และเป็นผู้ให้คำแนะนำเมื่อเกิดข้อสงสัย 1.3) หัวหน้าระดับชั้น มีหน้าที่ ให้คำแนะนำ ตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรม 4) ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ ปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดไว้ในปฏิทิน
2.2.2 การสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูที่ปรึกษา	1) การให้รางวัล “ครูที่ปรึกษาดีเด่น” 2) การคัดเลือก “ครูดีในดวงใจ”	1.1) ผู้บริหาร มีหน้าที่ กำหนดเกณฑ์ในการประเมินและให้รางวัลครูที่ปรึกษาดีเด่น และต้องมีการชี้แจงให้ครูที่ปรึกษาทราบ 1.2) งานกิจการนักเรียน มีหน้าที่ ดำเนินการตามนโยบายผู้บริหาร 1.3) หัวหน้าระดับชั้น มีหน้าที่ เป็นส่วนหนึ่งในการประเมิน

		การปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษา 1.4) นักเรียน มีหน้าที่ เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินครูในดวงใจ
2.2.3 การช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน	1) ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเมื่อเกิดปัญหา 2) ประสานงานกับฝ่ายต่างๆเมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน	1.1) งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นเป็นผู้ให้ข้อมูลและให้การช่วยเหลือกับครูที่ปรึกษา 1.2) หัวหน้าระดับชั้น มีหน้าที่ มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาโดยเป็นผู้ประสานงานกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แล้วนำข้อมูลไปแจ้งกับครูในระดับชั้นของตนเองที่ประสบปัญหา
2.2.4 การรายงานและจัดเก็บเอกสารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1) จัดทำสารสนเทศ งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน	1.1) ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ มีการสรุปผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับชั้นของตนเอง ตามแบบฟอร์มที่โรงเรียนกำหนด 1.2) หัวหน้าระดับ มีหน้าที่ ติดตามเอกสารต่างๆจาก
แนวทางการดำเนินงาน	ภาระงาน	บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
	กิจกรรมต่าง ๆ ในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน	ครูที่ปรึกษา 1.3) งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีหน้าที่ จัดทำเอกสารสรุปการดำเนินงานเสนอฝ่ายบริหาร
2.2.5 การประเมินผล การปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1) จัดตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลการปฏิบัติงานงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) มีการจัดการประเมินผลการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามมาตรฐานที่กำหนด 3) จัดทำรายงานผล ประเมินการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1.1) ครูทุกคน มีหน้าที่ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเต็มความสามารถ และมีส่วนร่วมในการพัฒนางานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1.2) งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีหน้าที่ จัดทำสรุปรายงานการดำเนินกิจกรรมเสนอต่อฝ่ายบริหาร 1.3) ผู้บริหาร มีหน้าที่ กำหนดรูปแบบ จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และเมื่อการจัดกิจกรรมเสร็จสิ้น ผู้บริหารควรศึกษาผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แล้วนำผลการปฏิบัติงานและข้อเสนอแนะไปวางแผนในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ

	นักเรียนประจำปี	
--	-----------------	--

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนที่เป็นเลิศในด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในกระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จะต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) การส่งต่อ จากการศึกษาสภาพการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนราชวินิต บางแก้ว และโรงเรียนวังดาลวิทยาคม พบว่า ทั้ง 2 โรงเรียนให้ความสำคัญกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็ง ส่งผลให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกิดประสิทธิภาพ จนได้รับรางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) แต่ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธงชาติ วงษ์สวรรค์ (2553) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษาวិจัยพบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านความเหมาะสม จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นหลัก มีความรับผิดชอบและมีจรรยาบรรณในการดำเนินงาน

2. แนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์อารุง

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์อารุง จะต้องประกอบไปด้วยการดำเนินกิจกรรมในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน รวมไปถึงภาคีเครือข่ายของสถานศึกษา จะมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละกิจกรรม ที่สำคัญเมื่อดำเนินกิจกรรมเพื่อการดูแลนักเรียนเสร็จสิ้นแล้ว จะต้องมีการรายงานผลการจัดกิจกรรมเสนอต่อผู้บริหาร เพื่อจะได้

เกิดการวางแผนและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ จากการนำเสนอแนวทางในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ โรงเรียนปราชญ์ราษฎร์อารุงผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ในการดำเนินงานผู้บริหารจะต้องมีการวางแผน มีการปฏิบัติงานกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของฤทัยวรรณ หาญกล้า (2556) เรื่องการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่าการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบความสำเร็จ จะต้องอาศัยกลยุทธ์ในการเพิ่มพลังศักยภาพการวางแผน โดยมุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการร่วมมือในการวางแผน ส่งเสริมการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และมุ่งส่งเสริมสนับสนุนการทำงานในรูปแบบการเป็นคณะกรรมการร่วมกันในทุกฝ่าย เพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จและสามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้ ครูแนะแนวจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ที่จะสามารถให้ความรู้และแนะแนวทางในด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียน และจะต้องเป็นผู้ที่ช่วยประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง การมีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ชัดเจนและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้เราสามารถวางแผนและพัฒนากิจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สำเร็จ นอกจากนี้ การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จนั้นจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ที่จะต้องประสานความร่วมมือกันเพื่อการดูแลนักเรียนในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) ผลการวิจัยทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นเลิศ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน สามารถนำแนวทางไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ
- 2) โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในสังกัดต่าง ๆ สามารถนำแนวทางการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นเลิศที่ได้รับจากการวิจัย ไปปรับใช้ในการพัฒนาระบบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 3) งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในด้านวิชาการ และทักษะชีวิตให้มีคุณภาพ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา เพื่อส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน
- 4) กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีการกำหนดนโยบายในการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม มีกระบวนการในการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำนโยบายไปวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมอบแนวทางสู่การปฏิบัติที่มีคุณภาพให้กับสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพ และนักเรียนได้รับการดูแลอย่างเต็มศักยภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรมีการศึกษาข้อมูลในเชิงปริมาณเพื่อขยายผลการวิจัยและอ้างอิงไปถึงประชากรหรือบริบทอื่น ๆ รวมทั้งมีการศึกษาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุของประสิทธิผลการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วย

รายการอ้างอิง

- งานประกันคุณภาพสถานศึกษา โรงเรียนปราจิณราษฎร์อารุง. (2557). *รายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประจำปี 2557*. โรงเรียนปราจิณราษฎร์อารุง จังหวัดปราจีนบุรี.
- จิรพัฒน์ เดชวิจิต. (2554). *การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในจังหวัดปราจีนบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, พระนครศรีอยุธยา.
- ธงชาติ วงษ์สุวรรณ. (2553). *การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต) สาขาวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ฤทัยวรรณ หาญกล้า. (2556). *การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. *วารสารครุศาสตร์ 8*(3), 1-18.
- วีรพล บดีรัฐ. (2543). *PDCA วงจรสู่ความสำเร็จ*. กรุงเทพฯ: ประชาชน.
- Nancy R. Tague. *Plan-Do-Check-Act (PDCA) Cycle*. [online]. Retrieved from <http://asq.org/learn-about-quality/project-planning-tools/overview/pdca-cycle.html>.